

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	23 juni 2025
Voorstelnummer	D860587
Datum raadsvoorstel	24 april 2025
Portefeuillehouder(s)	Rob Opdam
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	10 juni 2025
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	BOR - Algemeen Beheer Openbare Ruimte
Opsteller	Melvin Wals
Datum B&W besluit	6 mei 2025
Bijlagen:	3

Onderwerp : Evaluatierapportage beleidsplan Van Afval naar Grondstof 2019-2025
Heiloo

Voorgesteld besluit

- 1) De evaluatierapportage Van Afval naar Grondstof vast te stellen;
- 2) Aan het college de opdracht te geven de bevindingen in de rapportage en de aanbevelingen van hoofdstuk 7 te verwerken in een in het vierde kwartaal van 2025 voor te leggen beleidsplan voor de periode 2026-2030.

Geheimhouding

☐ Ja ☐ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In 2019 besloot Heiloo tot de invoering van een nieuw grondstoffenbeleid: het plan 'Van Afval naar Grondstof'. Het plan kent een looptijd van 2019 tot 2025. Daarom is er een evaluatierapportage opgesteld. De bevindingen van een inwonerenquête zijn hierin verwerkt. De rapportage bevat aanbevelingen voor de nieuwe periode.

Heiloo heeft de afgelopen jaren met de BUCH-partners samengewerkt aan een mooi milieuresultaat en goede service tegen aanvaardbare kosten. De gemeenten zijn daar goed in geslaagd. De per 1 januari 2024 aangepaste inzamelfrequentie heeft tot een verdere vermindering van het fijn-restafval geleid.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

- Wet Milieubeheer
- LAP3
- Nederland Circulair 2050
- Beleidsplan Van Afval naar Grondstof 2019-2025

Met het plan van Afval naar Grondstof uit 2019 zette de gemeente koers richting een grondstoffenbeleid waarbij een mooi milieuresultaat, goede service tegen aanvaardbare kosten centraal staat. Restafvalreductie blijft onverminderd belangrijk, ook omdat vanaf 2027 de vrijstelling CO₂-belasting voor vuilverbrandingsinstallaties (VVI's) komt te vervallen. Weinig restafval overhouden blijft naast belangrijk voor het milieu ook financieel relevant.

Omdat het plan einde looptijd nadert wordt er geëvalueerd. Op basis van de bevindingen maken we nieuwe keuzes voor de toekomst.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

In 2019 stelde de raad van de gemeente Heiloo het beleidsplan Van Afval naar Grondstof vast. Na het besluit startte de gemeente de implementatie van het plan. Inwoners in laagbouw ontvingen een PMD rolcontainer. Bewoners van hoogbouw kregen een GFTE cocon bij het complex. PMD mogen zij bij het restafval in de ondergrondse container doen, zodat ze niet veel stromen apart hoeven te houden in hun appartement. Dit wordt nagescheiden bij de verwerker. De milieuparkjes werden opgewaardeerd. Containers voor luiers en kleine elektrische apparaten zijn nieuw. Vanaf 1 januari 2021 geldt er een variabel tarief per aanbieding van restafval. Naar aanleiding van de evaluatie in 2023 is de inzamelfrequentie gewijzigd: meer service op grondstoffen, minder op restafval.

Bevindingen evaluatierapportage

De gemeente Heiloo hoort samen met Bergen, Uitgeest en Castricum qua restafvalreductie tot de best presterende gemeenten in Noord-Holland. De inzamelfrequentie-wijziging in 2024 heeft tot een verdere vermindering van het aantal kilo fijn-restafval per inwoner geleid.

Restafval Kg/inwoner/jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bergen	199	208,3	209	148	129,2	92,9
Uitgeest	193,4	186,3	109,8	92,3	93,9	74,6
Castricum	187	179,3	106,1	100,6	100,5	81,6
Heiloo	171,9	171,7	103,1	101,3	102,0	81,2
gemiddeld N-H (CBS)					154,2	

De totale hoeveelheid restafval en daarmee CO2 uitstoot die de BUCH-gemeenten in 2024 ten opzichte van 2020 gezamenlijk bespaard hebben staat gelijk aan 6800 keer van Amsterdam naar New York vliegen. De afvalstoffenheffing kent een gematigde ontwikkeling. Restafvalreductie is de sleutel gebleken. Mede ingegeven door de beëindiging van de vrijstelling van CO2-belasting voor afvalenergiecentrales vanaf 2027 blijft dit belangrijk. Het afvalbeleid is toegesneden op de gemeenten, maar omdat de gemeenten zo vergelijkbaar zijn is het beleid eensluidend. De uitvoering is ook één. Kansen om van elkaar te leren en samen te werken zijn benut.

In januari is er een inwoner enquête afgenomen. Eén van de bevindingen is dat een grote meerderheid tevreden is met de per 1 januari 2024 ingevoerde gewijzigde inzamelfrequentie. De algemene tevredenheid met de afvalinzameling:

	2025	2023
Laagbouw	7,6	7,5
Hoogbouw	7,1	6,9

Focus Van Afval naar Grondstof (VANG)

Het landelijke VANG programma, het programma dat gemeenten helpt om hun afvalprestaties te verbeteren, heeft haar focus voor 2026 e.v. bijgesteld. Het verminderen van restafval blijft belangrijk, maar er is een opgave bijgekomen: grip op de kwaliteit van stromen ten behoeve van recycling. Meer aandacht voor hergebruik en preventie draagt bij aan het verder reduceren van restafval.

Aanbeveling

Onze aanbeveling is om het verbeteren van grip op afvalstromen en hergebruik en preventie als het vertrekpunt te nemen voor het beleidsplan voor de periode 2026-2030.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Het college verkiest optimalisatie boven grote wijzigingen aan het inzamelsysteem. De in 2019 ingezette wijzigingen zijn succesvol gebleken. Het college kiest er niet voor om een business case uit te werken voor omgekeerd inzamelen of een extra container voor oud papier en karton (OPK) bij de woning. De evaluatie geeft onvoldoende aanknopingspunten dat dit leidt tot een beter resultaat qua milieu, service en kosten.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Uitgeest, Castricum en Heiloo evalueren de gehele beleidsperiode. In Bergen zijn de laatste maatregelen in 2024 ingevoerd. In Bergen wordt een tussenevaluatie gedeeld. Het huidige afvalbeleid is toegesneden op de specifieke situatie in de gemeenten. Omdat de gemeenten qua verstedelijking e.d. veel op elkaar lijken is het huidige beleid inhoudelijk vergelijkbaar. Voor de vier BUCH-gemeenten dient zich de kans aan om door te gaan op de weg die succesvol is gebleken: samen optrekken in een beleid dat leidt tot mooie milieuresultaten en goede service tegen aanvaardbare kosten.

RISICO'S

N.v.t.

FINANCIËN

De evaluatie heeft geen financiële gevolgen. De financiële gevolgen van het nog op te stellen plan voor de nieuwe periode worden bij het plan inzichtelijk gemaakt.

DUURZAAMHEID

In 2019 stelde de raad van de gemeente Heiloo het beleidsplan Van Afval naar Grondstof vast. Heiloo koos daarmee voor een afgewogen palet maatregelen dat moest leiden tot een mooi milieuresultaat en goed service tegen aanvaardbare kosten. Heiloo heeft in een periode van vier jaar de hoeveelheid fijn-restafval per inwoner meer dan gehalveerd. Waardevolle grondstoffen zijn niet verbrand met schadelijke emissie tot gevolg, maar bewaard gebleven voor nieuwe toepassing.

PARTICIPATIE

In totaal hebben 20.628 huishoudens in hoog- en laagbouw in de BUCH een uitnodiging voor het invullen van een enquête ontvangen. In de gemeente Heiloo hebben 891 mensen de enquête ingevuld. De enquête heeft inzichten opgeleverd die worden betrokken bij het ontwikkelen van nieuwe beleid en het verbeteren van de dienstverlening.

De enquête heeft onder meer opgeleverd dat de hoogbouw vaker dan de laagbouw GFT en etensresten niet in de daarvoor bestemde container gooit. Respondenten geven aan daarvoor overwegend praktische redenen te hebben. Inwoners zijn over het algemeen tevreden met de inzameling van oud papier en karton (OPK), maar gemak en capaciteit kunnen beter. Uit de ook uitgevoerde sorteeraanlyse blijken GFTe en OPK de grondstoffen te zijn die nog het meest voorkomen in het fijn-restafval. Hier is ruimte voor optimalisatie.

Respondenten zijn positief over de milieustraat. Gevraagd naar de algemene tevredenheid over de afvalinzameling belonen de inwoners van hoog- en laagbouw de gemeente met respectievelijk het cijfer 7,1 en 7,6.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na vaststelling en een positief besluit over de aanbevelingen gaat het college aan de slag met een plan voor de nieuwe beleidsperiode. Dat wordt naar verwachting Q4 aan u voorgelegd.

BIJLAGEN

- Raadsbesluit
- Evaluatierapportage
- Inwonerenquête

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Beleidsplan Van Afval naar Grondstof 2019-2025

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester